

Prava Okrivljenog u Kriminalnom Procesu - BOSNIAN

Dame i Gospodo,

Danas ste ovdje zato što ste optuženi za kriminalno djelo. Moj zadatak je da vas obavjestim o vašim pravima. Ali prije nego objasnim vaša prava, dozvolite mi da vam kažem šta da očekujete.

Ako ste optuženi za krivični prekršaj, na današnjem saslušanju će vam biti saopštene optužbe protiv vas i maksimalne kazne koje se mogu izreći za te optužbe. Vi ćete također biti obavešteni o bilo kojim mandatornim minimalnim kaznama koje se moraju dodjeliti ukoliko se izjasnите krivim ili ste osuđeni. Sudija će vas upitati da li se želite izjasniti krivim ili da niste krivi i vi ćete reći pred sudom šta ste izabrali. Ja ću vam kroz trenutak objasniti više o tome šta vam vaš izbor može značiti.

Saslušanje će se odvijati malo drugačije ako ste optuženi za krivično djelo. Ako ste optuženi za krivično djelo, današnje saslušanje će biti prvo od nekoliko saslušanja. Sudija neće zatražiti od vas da se danas izjasnite krivim ili da niste krivi. Vama će se samo dati datum za sljedeće saslušanje koje se zove preliminarno saslušanje. Na preliminarnom saslušanju se ne dokazuje da li ste vi krivi ili ne za optužbe protiv vas. Umjesto toga, tužitelj, koji predstavlja Državu Sjevernu Dakotu, mora da pokaže суду da je vjerovatnije nego ne da je kriminalno djelo počinjeno i da ste ga vi počinili. Ukoliko tužitelj da dovoljno dokaza koji sugerisu da je vjerovatnije nego ne da ste vi počinili kriminalno djelo, ili se vi dobrovoljno složite da nije potrebno da se preliminarno saslušanje održi u vašem predmetu, onda ćete se morati izjasniti krivim ili da niste krivi za optužbe.

Dakle, u suštini, današnje saslušanje će se odvijati ovako. Vaše ime će biti prozvano i vi ćete doći naprijed. Optužbe protiv vas će biti pročitane i biće vam rečeno koje su maksimalne moguće kazne za te optužbe. Vama će takođe biti rečeno da li postoje bilo koje mandatorne minimalne kazne koje prate te optužbe. Ukoliko ste optuženi za krivični prekršaj, sudija će zatražiti od vas da se izjasnite krivim ili da niste krivi. Ukoliko ste optuženi za krivično djelo, daće vam se datum za vaše sljedeće saslušanje. Na kraju vašeg saslušanja sudija će pokrenuti pitanje oko toga da li su bilo koji uslovi, a koji mogu uključivati polaganje novca, neophodni da se osigura da ćete pohađati sva vaša buduća pojavljivanja na sudu.

Sada mi dozvolite da vam kažem o vašim pravima.

- ◆ Imate pravo da čujete optužbe protiv vas i kazne koje prate te optužbe.
- ◆ Imate pravo da budete prisutni u суду kada se odvija bilo koji važni postupak u vašem predmetu.
- ◆ Imate pravo na razumno odlaganje zakazanih dogadjaja kada je neophodno da pripremite vašu odbranu.

- ◆ Imate pravo da budete otpušteni iz zatvora pod razumnim uslovima koji osiguravaju da će te se vratiti u sud kada se to od vas očekuje.
- ◆ Imate pravo na ubrzano javno sudjenje
- ◆ Imate pravo da se posavjetuje sa advokatom prije nego date bilo kakve izjave, odgovorite na bilo kakva pitanja ili bilo kada dok se odvija nešto što je vezano za vaš slučaj. Za neka kriminalna djela zakon vam dozvoljava da imate advokata čak iako nemate dovoljno novca da ga platite. Za ta kriminalna djela, ukoliko niste u stanju da platite advokata koji bi vam pomogao bez pretjeranih finansijskih poteškoća, sudija će vam dodijeliti advokata koji je plaćen o javnom trošku. Taj advokat se zove javni branilac. Međutim, vi možete biti obavezani da platite nazad sve ili dio troškova naknade advokatu, ukoliko ste osuđeni.
- ◆ Smatrate se nevinim za ove optužbe osim ako i sve dok Država ne dokaže da ste krivi van opravdane sumnje.
- ◆ Imate pravo na suđenje pred porotom ako se izjasnite da niste krivi. Ako vam porota sudi svi porotnici se moraju složiti da ste krivi prije nego vas osude. Vi također možete zahtjevati da nemate suđenje pred porotom i da sudija odluči u vašem predmetu, ali se tužitelj i sudija moraju složiti sa vašim zahtjevom.
- ◆ Imate pravo da se suočite i postavljate pitanja svjedocima koje tužitelj može prozvati protiv vas.
- ◆ Imate pravo da primorate svjedočke da svjedoče u vašu korist korištenjem moći Države Sjeverne Dakote da pozove na sud.
- ◆ Imate pravo da ne kažete ništa i da ne svjedočite u svoju korist. Ukoliko odlučite da ne svjedočite, to ne može biti upotrebljeno protiv vas na bilo koji način.

To su vaša osnovna prava. Dozvolite mi da vam sada objasnim šta se događa ako se izjasnите krivim.

Ako se izjasnите krivim, bilo danas ili ubuduće, odričete se svih prava koje sam upravo objasnio, uključujući pravo na suđenje pred porotom, pravo da se suočite sa svjedocima i pravo da ne kažete ništa.

Vama je možda data preporuka tužitelja za vašu kaznu u slučaju da se izjasnите krivim. Trebate znati da se sudija ne mora pridržavati tužiteljevih preporuka. Sudija zadržava pravo da dodijeli bilo koju kaznu za koju on smatra da je pravedna a koja može biti strožija ili teža od onoga što je tužitelj preporučio. Ukoliko se sudija ne pridrži kazne preporučene od strane tužitelja, vama **neće** biti dozvoljeno da povučete vaše izjašnjenje da ste krivi.

Postoji nekoliko posebnih situacija koje imaju dodatne posljedice za vas ukoliko se izjasnite krivim ili ste proglašeni krivim. Saslušajte pažljivo, molim.

Ukoliko niste državljanin Sjedinjenih Država i izjasnite se ili ste proglašeni krivim za kriminalno djelo, mogli bi biti protjerani. Imate pravo da obavjestite i da razgovarate sa konzulatom zemlje iz koje potičete, a trebate se posavjetovati sa advokatom koji je upoznat sa zakonom o imigraciji prije nego se izjasnite krivim, ukoliko vas to zabrinjava.

Ukoliko ste osuđeni za krivično djelo ili za određeni prekršaj koji je počinjen upotrebom ili u vrijeme posjedovanja vatreng ili drugog opasnog oružja, očekujete suđenje po optužbi za krivično djelo, ukoliko ste pod odredbom za porodičnu zaštitu ili odredbom za zabranu kontakta, ili ukoliko ste osuđeni za nasilje u porodici, zakon vam može ograničiti ili vam zabraniti posjedovanje ili snabdjevanje vatrenim oružjem ili municijom.

Ukoliko ste osuđeni za krivično djelo, seksualni zločin ili određena kriminalna djela prema djetu, onda će te morati dati uzorak krvi ili druge tjelesne izlučevine. Uzorak će biti analiziran i vaša DNK informacija će biti ubačena u kompjuterske baze podataka zakonskih tјela.

Ukoliko ste osuđeni za seksualni zločin ili određena kriminalna djela prema djetu, također se morate registrovati kao prestupnik

Ukoliko ste trenutno na uslovnoj kazni a osudjeni ste za kriminalno djelo, vaša uslovna kazna može biti obesnažena i vama se može ponovo presuditi za to kriminalno djelo.

Ukoliko ste osuđeni za kriminalno djelo koje je prouzrokovalo štetu osobi ili imovini, sudija vam može narediti da platite nadoknadu osobi kojoj ste nanijeli povredu ili ste je oštetili.

Ukoliko ste se izjasnili krivim ili ste osuđeni, Državno Zakonodavno Tjelo obavezuje sud da nametne određene takse. Kada su vam optužbe i moguće kazne objašnjene, vama će također biti saopšten iznos taksi koji se odnose na vašu vrstu predmeta.

Ukoliko konkurišete za javnog branioca, vi ćete platiti nadoknadu za obradu molbe.

Ovo su važne stvari koje treba upamtiti na početku naše današnje rasprave. Hvala vam na pažnji.

U sudnici će ili sudija ili službenik prozvati vaš predmet.. Kada je vaš predmet prozvan, molim vas da dođete naprijed za vaše pojavljivanje.